

Jeugdscout schiet doel voorbij

De economie van het betaalde voetbal is een groeiend onderzoeksveld binnen de economische wetenschap. Sporteconoom Lucas Besters doet onderzoek naar de effectiviteit van selectiesystemen binnen jeugdopleidingen en heeft onlangs zijn proefschrift *Economics of professional football* afgerond.

Hoe verklaar je de opkomst van de voetbaleconomie?

“Er is een enorme toename van data over allerlei aspecten van het voetbal, waaronder spelersrendementen en clubprestaties, die zich uitstekend lenen voor onderzoek. Dat komt doordat het uit een gecontroleerde omgeving komt en doordat de prestatiemaatstaven duidelijk zijn. Daarnaast is het onderzoek dat naar voetbal gedaan wordt ook toe te passen op andere disciplines, zoals de arbeidsmarkt. De effecten van trainerswissels zijn bijvoorbeeld vergelijkbaar met een wisseling van een CEO of manager bij een bedrijf.”

Zijn prestaties in de voetballerij goed meetbaar?

“Bij voetbal zijn individuele prestaties minder goed meetbaar dan bij Amerikaanse sporten als honkbal en basketbal. Deze sporten lijken echt gemaakt om te meten: de spelsituaties zijn gestandaardiseerd en er is een beperkt aantal prestatie-indicatoren. Voetbal is daarentegen een sport waarbij de spelsituatie constant verandert, en waarbij de prestaties van een speler sterk afhangen van de rol die hij heeft in het team. Zo scoren keepers en verdedigers hoger op passingratio's dan middenvelders en aanvallers, omdat spelers in de achterste linies met meer ruimte voetballen en ze worden geacht minder risico te nemen. Dit zorgt voor een bias in de metingen van spelersrendementen.”

Jouw onderzoek laat zien dat relatief oudere spelers oververtegenwoordigd zijn in de jeugdselectie van PSV. Wat is daar de verklaring voor?

“Jeugdteams worden samengesteld met spelers op basis van hun geboortjaar. Spelers die in januari geboren zijn, zijn ouder en hebben daardoor een cognitief en fysiek voordeel op spelers die in december van hetzelfde jaar geboren zijn. Hierdoor presteren ze doorgaans beter en worden ze eerder gescout door een profclub. Het relatieve leeftijds-

LUCAS BESTERS

verschil wordt met de leeftijd beperkter, en na de puberteit, zo rond het vijftiende levensjaar, zal dit minder invloed hebben op selectieprocedures. Relatief oudere spelers worden niet alleen vaker geselecteerd, maar blijken ook vaker af te vallen gedurende de jeugdopleiding. Dit komt doordat scouts en coaches het talent van een speler beter weten in te schatten naarmate het aantal waarnemingen toeneemt. Het interne selectieproces vermindert weliswaar de oververtegenwoordiging van oudere spelers, maar is niet voldoende om de gevolgen van het externe selectiemechanisme te compenseren.”

Wat kan er gedaan worden om dit geboortemaand-effect tegen te gaan?

“Er vinden experimenten plaats met groepen die samengesteld zijn op basis van hun biologische leeftijd. Dit zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat voetballers van tien en twaalf jaar oud bij elkaar in een team komen. Ik ben hier echter geen voorstander van. Dit kan ten koste gaan van het voetbalplezier: de meeste jongeren willen met hun leeftijdsgenoten en schoolvriendjes voetballen. Scouting schiet zo haar doel voorbij: op jonge leeftijd moet spelplezier voorop staan. Mijn voorstel is om talentvolle spelers voor een langere tijd te volgen en pas op latere leeftijd te selecteren voor de jeugdopleidingen van profclubs. Hierdoor kan een betere inschatting gemaakt worden van het potentieel en kan het geboortedatum-effect beperkt worden. De profclubs zouden dan wel extra ondersteuning aan amateurclubs moeten bieden om zo de spelers zich optimaal te laten ontwikkelen.”

Tot slot natuurlijk de belangrijkste vraag: wie wordt er dit jaar kampioen?

“Als fan en als wetenschapper zeg ik: PSV! Ze presteren stabiel en ik zie ze een dusdanig grote voorsprong niet weggeven. Daarnaast is het gunstig dat ze Ajax nog thuis mogen ontvangen. Als ze die zogenaamde zespuntenwedstrijd winnen, dan zie ik het al helemaal niet meer misgaan.”

JUSTUS VAN KESTEREN

Redactiemedewerker

Colofon

Economisch Statistische Berichten (ESB) signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie. Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

Redactie

Hoofdredacteur: Jasper Lukkezen
Eindredacteur: Robert Kleinknecht
Redacteur: Ruben van Oosten,
Paul Metzmakers

Redactiemedewerkers: Sobana Sheikh Rashid,
Justus van Kesteren
Tekstredactie: De Twee Hanen v.o.f.
Vormgeving: Jacques van Schie
Uitgever: Li'ao Wang

Commissie van redactie

H.G. van Dissel (voorzitter), P.H.B.F. Franses,
E. de Jong, H.J. de Jong, A.C. Meijdam,
J. Plantenga, P. Vergauwen en W.F.C. Verschoor

Rechten

ESB is een uitgave van FD Mediagroep.
De Koninklijke Vereniging voor de Staatshuishoudkunde is houder van de merknaam ESB.

Foto's: iStock / SolStock; krithnarong;
Hollandse Hoogte / Ge Dubbelman; Berlinda
van Dam. Strip Van Zanten: Roger Klaassen.

Publiceren

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij
vindt u op www.esb.nu/service/publiceren.

Abonneren

U kunt een abonnement direct online afsluiten.
Ga hiervoor naar www.esb.nu/service/abonneren.

Adverteren

Neem contact op met Jeannette van Zeijst, 020
592 86 35, jeannette.van.zeijst@fdmediagroep.nl.

Contact

Telefoon redactie: 020 592 87 77
Email redactie: redactie@esb.nu
Telefoon klantenservice: 0800 333 33 34
Email klantenservice: klantenservice@esb.nu
Postadres: Postbus 216, 1000 AE Amsterdam
Bezoekadres: Prins Bernhardplein 173,
1097 BL Amsterdam
Webadres: www.esb.nu
ISSN: 0013-0583

Verschijningsdata ESB:

15 mrt., 12 apr., 11 mei,
7 jun., 5 jul., 9 aug., 13 sep.,
11 okt., 15 nov., 20 dec.

